

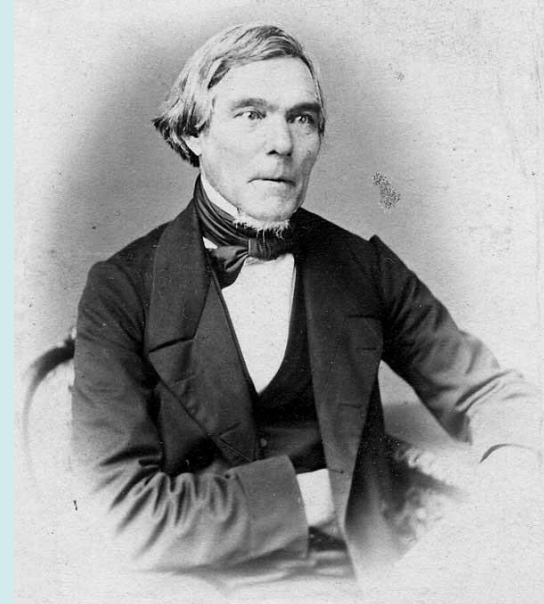
Kansallinen herääminen

KANSALLINEN HERÄÄMINEN

- Euroopasta levisi Suomeenkin romantiikka ja nationalismi eli kansallisuusaate
 - > kansallisromantiikka
- 1810-luvulla Turun romantiikka
 - kiinnostusta kansanperinteeseen ja suomen kieleen
- 1830 - 1840-luvuilla Helsingin romantiikka. Perustettiin mm.
 - Lauantaiseura
 - Suomen Kirjallisuuden Seura

Suomalaisuusaatteen merkkihenkilöitä Elias Lönnrot

- Lääkäri
- Keräsi työnsä ohessa kansanrunoutta Suomen ja Vienan Karjalassa
 - runojen pohjalta Kalevala-eepos
 - ensimmäinen painos 1835, laajennettu painos 1849
- Kalevalan vaikutus muuhun taiteeseen – esimerkiksi Akseli Gallén-Kallelan töihin

Johan Ludvig Runeberg

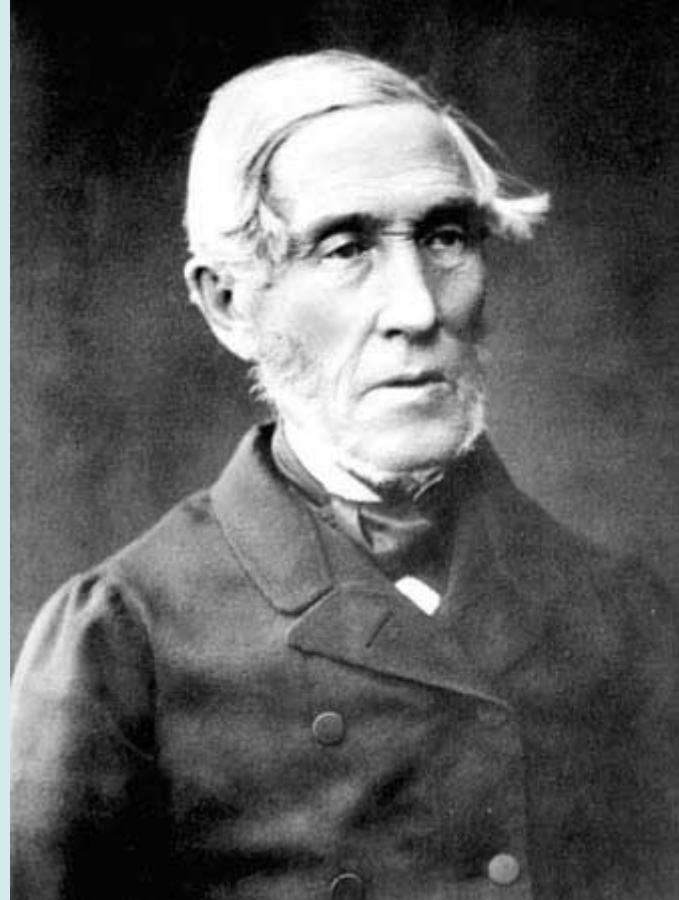
- ”Suomen kansallisrunoilija”
- kirjoitti ruotsiksi
 - esim. Vänrikki Stoolin tarinat
 - Maamme-runno (Vårt land), josta Suomen kansallislaulun sanat
 - Saarijärven Paavo -runo

- venäläisten helppo hyväksyä Lönnrotin ja Runebergin toiminta → suomalaisuusaate erotti Suomea Ruotsista → ei Venäjälle haitallisia poliittisia tavoitteita

Johan Vilhelm Snellman

- Filosofi
- Teos *Läran om Staten*
- ruotsinkielinen, mutta vaati suomen kielen aseman nostamista opetuksen ja kulttuurin kieleksi sekä virkakieleksi
 - Tähän päästään suomenkielisellä koulutuksella

- idea Suomen kansasta, jonka kansallinen tietoisuus herätetään suomen kielen ja koulutuksen avulla
- Kieliasetus 1863 > suomi tasa-arvoiseksi ruotsin kielen rinnalle 20 vuodessa > toteutui hitaammin.

Zacharias Topelius

- kirjailija, runoilija, toimittaja, yliopiston rehtori
- Välskärin kertomukset (1860)
- Maamme-kirja (1875)
 - historiaa, maantiedettä, yhteiskuntaoppia
- ”Satusetä Topelius”
 - kirjoitti myös lapsille

Oululainen merkkihenkilö Sara Wacklin (1790–1846)

- opetuksen uranuurtaja
 - kotiopettaja
 - perusti tyttökoulun Ouluun
 - johti kouluja myös Turussa ja Helsingissä
- kirjailija
 - Teos *Satanen muistelmaa Pohjanmaalta* 1844–45
 - Käsitteli Oulun ja Pohjois-Pohjanmaan ihmisiä ja tapahtumia

